

BARÇA

Història de la vida d'un pi i d'una placa desapareguda

A la travessera de les Corts hi ha un dels símbols desconeguts del barcelonisme

Reportatge

TONI VALL
BARCELONA

Robust i majestuós, a la confluència de la travessera de les Corts amb el carrer Vilamur s'alça un pi. Un pi pinyoner plantat l'any 1893. I allà, al mateix lloc, continua avui, suportant el pas del temps com un campió irreductible, vencent els embats del capritxós urbanisme, guanyant totes les batalles al fatalisme de la modernitat. En un dels laterals de la seva base hi ha uns discrets aturadors que prevenen que cap cotxe s'hi encasti i al davant un petit cartell ens informa que es tracta d'un arbre d'interès local. Res més. Enlloc no es fa cap esment a la seva personalitat apòcrifa, a la càrrega d'història que li injecta vida mítica més enllà de la seva longeva vida biològica. El pi pinyoner de la travessera de les Corts és el Pi del Barça.

Pocs joves en saben la història; pocs, molt pocs escrits documenten la seva importància. És pur simbolisme. Als terrenys de just davant seu, on ara hi ha un funcional bloc de pisos, un centre esportiu municipal i una escola, és on s'alçava l'antic camp de futbol de les Corts. La casa del Futbol Club Barcelona entre el 1922 i el 1957, l'estadi que va veure brillar Samitier, Ramallets i Kubala. Abans de la seva construcció allà tot eren masies, prats i vegetació. En una de les cantonades un pi va quedar dret i va convertir-se en un tòtem de resistència. Visito el pi amb l'Horacio Seguí, fotògraf imprescindible de més de quaranta anys de futbol d'aquest país, i amb el seu amic Manel Conesa, artista visual i jugador dels juvenils del Barça a finals dels anys 40. Són uns erudits i m'expliquen que el pi era un indret recurrent dels aficionats, un lloc de trobada preferent dels que anaven a veure el partit el diumenge a la tarda: "On quedem?" "Al pi!"

L'enderrocament de les Corts

Quan a principis de l'any 1966, sota la presidència d'Enric Llaudet, es va enderrocar del Camp de les Corts, el pi va continuar miraculosament dret. Des de llavors ha sobreviscut a tot tipus de reformes i de noves edificacions. Els veïns se'l senten seu malgrat que les noves generacions no en saben la història. És habitual que les rues de celebració dels títols del Barça enfilin la travessera de les Corts i passin davant seu. Cap gest, cap mirada d'homenatge, cap petita aturada de l'autocar per aixecar el trofeu de torn, assenyalar la seva copa frondosa i alçar al cel un "Visca el Pi del Barça!"

Esclar que tampoc s'acostuma a fer cap cerimonial quan, a dues passes del pi, la rua passa per davant del carrer Joan Gamper, que, darrere la seva aparent fredor i l'escassa concurrència de passejants, també amaga una bonica història. El fundador del Barça en persona va

El pi pinyoner de la travessera de les Corts és el Pi del Barça. PERE VIRGILI

presenciar la inauguració del carrer, el 24 de juny del 1934, amb l'assistència del president de la Generalitat de Catalunya d'aleshores, Lluís Companys. Va ser el dia del famós partit entre al Barça i l'Athletic de Bilbao amb xiulada inclosa a l'himne d'Espanya.

Una placa de marbre commemorativa de l'acte amb un escut i el nom de Gamper va quedar adherida a la paret. L'any 1939, amb l'arribada del règim franquista, tot senyal d'identitat catalana i catalanista havia de ser esborrat del mapa. Així, el carrer va tornar a adoptar el seu nom anterior: Crisante mos. I seguint la mateixa lògica la placa d'homenatge també va desaparèixer. No va ser fins al 1947, sota la presiden-

cia d'Agustí Montal i Galobart, que el règim va acceptar retornar el nom de Joan Gamper al carrer. El 14 de juny es tornava a descobrir la placa, però era una placa ordinària, com les que encara avui es poden veure als carrers i places de Barcelona. Ni rastre de la gran placa de marbre descoberta tretze anys abans. On és? On ha estat tots aquests anys? Va ser destruïda? ¿Oblidada en algun armari municipal? Qui sap si descansa vella i empolsegada, completament oblidada, en algun magatzem de monuments retirats o de rampoines sense vida.

La història s'escriu en indrets oblidats i en objectes desconeguts. En un pi centenari i en una placa desapareguda. ■